Negyedik évfolyam. 3. szám. Székely-Udvarhely, 1898. január 16.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Papok-, tanitók- és községi elöljáróknak egész évre 3 frt, a tanitó-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 2 frt 50 kr. — Egy példány ára 8 kr.

Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

BETECH PÁL.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 2 kr, azonfelül 1 kr. magánhirdetések [illegible] cm-ekent 8 kr, többszöri közlésnél 2 árast kiszöltetnek. — Bélyegdij külön 30 kr. — Nyilttér sora 50 kr. Hirdetés és nyilttér dija előre fizetendő.

Hirdetések az illetékes hirdetési iroda

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETECH PÁL könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utcza), hova minden e lapot érdekló közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Visszavont közgyülési meghivó!

Kivánsian vártuk, hogy mi lesz az eredménye annak a meghivónak, melyet folyó évi jan. 1-én 8221/897. szám alatt bocsátott ki a városi polgármester s a melyben összehivja a képviselőtestülettet határozni fontos, a város anyagi érdekeit nagyon is közelről érdeklő ügyben, a közgyülések tengeri kigyójává vált városháztelke vásári ügyében. — Kivánsian vártuk pedig azért, mert ugy tudjuk, hogy városunknak ezidő szerint még nincs törvényesen megalakitott képviselőtestülete. Szerettük volna látni, hogy a törvény értelmében mandátumokat vesztett képviselők helyét, kik lettek volna hajlandók elfogalani s valami felett határozatot hozni, mikor megválasztatásuk az ugynevezett alakuló közgyülés által az 1896. évi XXII. t.-cz. 53. §. értelmében törvényesitve nincsen.

Hogy ki követett el itt mulasztást, nem tudjuk, de arra már ügyelni kellene, hogy egyik mulasztás se vonjon maga után törvénytelen eljárást. Remeljük, hogy a szavazás a kitüzött s minden esetre főben járó kérdés felett, ugyse történt volna meg, mert lettek volna az összehivottak között, a kik szabálytalanságra figyelmeztetve, a közgyülés törvénytelenségét kimutatták volna.

Szerencsére — azonban — észrevették a hibát és siettek reperálni. No de a reperáció, épen olyan mint a mikor a foltos czipőről azt mondjuk hogy uj; ki lehet azlenyesitve, de azért mégis csak foltos. Sajnálatos, hogy alkalmat adnak ilyen foltozgatásra.

A meghivot vissza vonták s most a városház ügye ujból pihenhet egyet! S tán jobb is ez igy. Minek nekünk a tevékenység!? A tánccs megtontol, de semmit meg nem okol; a képviselőtestület — legalább a régi ugy tett — mindent megokolt, de semmit meg nem fontolt; igy aztán tarottunk nagy dikcziókat, csinálttatuk a tervekets aztán kiiyukad, hogy hát még — telek sincs!!

Nem tudjuk, kik lesznek a folyó cziklusban a választott képviselők, — a listában nagy kapacitások voltak, a többek között olyan is, a ki kedves nevének nagy fáradtsággal való kiizzadásán kívül egy árva betüt se tud az irni-olvasás müvészetéből, pedig hát a fenn idézett törvény 34. §. elrendeli, hogy a rendezett tanácsu városban csak az választható meg képviselőnek, a ki *irni és olvasni tud.* Ezt tessék jól megjegyezni, hogy e két képesség és *tudomány* karoltve jár. Bizonyára, a kik alkottak a törvényt, már tapasztalták, hogy lehetnek a kik irni, de olvasni nem tudnak s megfordítva, — ha már a nevlerást is irni tudásnak lehet minősiteni.

Nekünk — távol legyen tőlünk — semmi kifogásunk a személyek ellen, kiket a közbizalom képviseltetesükkel megbiz. Bizonyosak vagyunk arról, hogy mindnyájan jó hazafiak s e-városnak, önérdeket nem hajhászó, derék polgárai. S mint ilyenek bizonyára a város érdekeit, a polgárok boldogulását munkálni tartják legfőbb polgári kötelességüknek, mikor a forumon megjelennek. És ez igy van helyén! — csámot kell vetünk, hogy mik azok a szükségletek, melyek városunkat az elposványodástól megmentik? s azokat ne hosszas, akademikus beszédekkel fojtsuk meg; — ne arra törekedjünk, hogy melyikünk tudékesszólódban beszélni, hanem arra, hogy józanon megfontolva határozzunk s valamit elhatározunk, tartsuk erkölcsi kötelességünknek annak érvényt szerezni, követeljük meg annak pontos keresztül vitelét

S mindezeket csak azért tartottuk szükségesnek elmondani, mert tapasztalatok állanak hátunk mögött; nem egy alkalommal történt meg, hogy a képviselőtestület határozott s aztán jött a másik ülés és megváltoztatta az előbbinek a határozatát. Az ilyen eljárás csak arra alkalmas, hogy a hivatalnokok a bizonytalanság miatt ne működjenek ugy, mint kellene s arra, hogy a közgyüles határozatait sokan fól se vegyék, hisz majd jön a másik közgyülés, az amugy is megváltoztatja, a mi neki nem tetszik.

Nézetünk szerint a város sokkal kisebb jelentőségü hatalom az állam összességében, hogysem megérdemelné a pártokra szakadást. Nelegyünk ott más pártbeliek, mint a jónak, hasznosnak támogatói, a londorkodásnak, rossznak ellenzői. S akkor városunk ügyei előre mennek, lesz városházunk, lesz jó közvezünk, lesz járdánk, jó világitásunk, városunk kellemes megtelepülési helye lesz az élte virágát itt leélt hivatalnokoknak, katonáknak, a kik majd nem igyekeznek el innen, hanem itt költögetik el továbbra is jól kiérdemelt nyugdijokat. Legyen közünk egyakarat s győzzön — az *egyértés!*

Udvarhelyvármegyei muzeum.

(3-ik folyt.)

Állitsunk muzeumot!

Gyüjtsük össze, állitsuk fel, alkossuk meg közösen Udvarelmegyének valóságos képét, miniatur-ábrázatát, részint a mult fogyatékos emlékeiből, részint a jelenek gazdag és bő anyagából. Szorozzuk össze a multból mind azt, a mi sokak szemében ócskaságnak látszik, de a hozzáértő szemében a kegyelet, a tudás és a történeti érzék tárgya, a jelenből pedig mind azt, a mi a vármegye neprajzának, természeti viszonyainak, állat, növény és ásvány világának hűséges képe. Teremtsük pedig ezt az intézményt vármegyei munkálkodásunk és erőinknek fogyatékosságа miatt, állitsuk fel kizárólag Udvarhelyen. A mi annak elhelyezését illeti, egy törvényhatósági muzeum számára, mig az alap és anyaggyüjtés folyik, a munka megindul, addig a mig a gondosan kezelt és bekötött leltározás, tájékoztató füllegyzés tart, hirlapjaig nyugtatatik, szóval a mig az anyag szakszerü rendezés alá felhalmozódik, addig alkalmas helyiség lesz annak részere a vármegyeház egyik terme. Nekem ugy látszik legalább. Azután pedig az anyag, a körülmények és a viszonyok szerint, találkozni fog muzeumi helyiség bizonyára az épitendő uj városházban.

Ugyanis a régi dolgokra nézve, hol itt, hol amott, igen sok tárgy lappang egyesek, családok és testületek birtokában gondozatlanul, a melyhez a megye, vagy a

TÁRCZA.

Dal.

Irta: Tituat Khanum.

Kedvesemnek fürtjeiből
Édes illat áradoz,
Szivemben a szerelemnek
Ezer kinja táboroz.

Estéünként ha eltávozik,
Sóhajásom égbe száll;
Bánatomnak okozója
E mosolygó rózsaszál.

Nélküled az egész világ
Nekem puszta sirhalom.
A mi veled élvezet volt
Nélküled az fájdalom.

Nincs nyugalmam, olaboltad:
Untalan rád gondolok,
Téged látlak álmaimban,
Képzetben veled vagyok.

Koldus vagyok te melletted,
Világvédő királyom.
Oh add vissza boldogságom.
Ezt az egyet kivánom.

Oh engedd, hogy szegény Tituat
Végre boldogná legyen,
Hisz ha vétett, bünc csak az,
Hogy szerelme végtelen.

Törökből fordította:

Pál Ernő.

János az iskolaszolga.

(A „Székely-Udvarhely" eredeti tárczája.)

(Folyt. és vége.)

Megamra maradva, kezdtem gondolkozni, hogy hát tulajdonképen nem nagyon eltértünk volt-e a tárgytól. Iskolagondnok, biró, czigánypurdó, rektor és pap mind nem igen tartoznak a takaritás müvészetéhez, mig tán Mózes Mariska és Sándor András is kevéssé. A barangozás — az már igen, de az is csak az eltakaritáshoz.

Ezalatt János kezdette hazni. Olyan keservesen szólottak azok a csengő-bongó barangok, mintha nem is czigánypurdét temetnének, hanem legalább is Mózes Mariskát földelnék el. Pedig dehogy földelik. Anynyi az egész, hogy kendrásztatóban egy kissé meglúlt s édes anyja jó hársfavirág theát készitett neki. Néhány napra bent maradt a szobában, hogy szabadljon az alkalmatlan betegségtől. Mert csak most ne legyen beteg, másker bármikor. Nagy napja lesz. Ferencz Mártonnal adja össze az anyakönyvvezető. A többi mese. Nem is álltatta soha azt a tudatlan bünszke Sándor András. Jánosnak mégis az az is, az, mert azt hiszi, hogy mindenütt sutya van a kertben. Pedig dehogy van.

A barangok bus kongása mellett aztán én kezdettem kellő adjutáláa mellett a portól iskolámat megszabaditani. Ő a könyvszekrényt porozta le, egyik nebulóm pedig a padokat. Ne maradjon ott a por, mert hát bevesz az a fuvó s nehezen kezd járni, vagy plane meggondolkozik és egy végtelen hosszu szünetet tart. (Nem csak olyan tiz perczet, mint a gyermekek.) Ez pedig mégsem lenne jó. Kellene még nehány évig, ha szipókálva és kölücseslve is végezni és végezetlenj, melynek egyik része nekem, másik Jánosnak jutott elidegenithetetlen osztályrészünkül.

Azt is elgondoltam, hogy mégis csak igen szarnokok vagyunk, azon a szegény emberen. Ő is mások is Végül még megboszulja magát, rövidre szabja azt a mélabus harangzugást az utolsó állomásnál. Még is bántam minden vele szemben elkövetett hibámat s feltettem magamban, hogy másnap magam segitek a gyermekekkel együtt némely teen lő: végzésében. Az ő kezem sem lyukad ám ki, ha elévészem a törlöt s szépen lesimitom a heti port innen-onnan. Milyen szép lesz, ha János majd megelégedését nyilvánitja ki. Nagy bünbánatomban aztán meg is vártam János jövetelét. Félharagos arczájáról megrettentem kissé, de valami eszencziát szagolva, összeszedtem magamat s szólek hozzá:

— Szépen, nagyon szépen harangozott János Ugy siriak, ugy rittak a harangok, mintha . . .

— Dejszen tudom én a módját annak. Nem is lehet panasz, nem; elvégezünk mindent — szokás szerint.

— Ugy latja, ugy, ezt már szeretem. Maga szorgalmatos, gondos ember, de meg is látszik. Multkor is a szolgabiró, hogy megdicsérte az iskolát, de hát a tanfelügyelő. No ez aztán vágott is egy dicséretet, igazit.

— No, azt épen gondoltam is még akkor, mert hiszen jól is volt minden, jól, jól. O-ak azok a gyermekek. Na, de nincsen semmi baj. Ma ide, holnap oda jut el az ember. A hány tél, annyi nyár. Nem csak egy napig élünk. Csak az a szegény nőcses Mariska. Isten se bocsássa meg annak a legénynek vétkét. De be rossz is a mája, de be rossz. Most megyek is, mert sok dolog »nécz« meg reám. Mondjon jészczakát otthon is közönségesen mindenkinek. Találkozunk még, igen, igen.

Ő csak hosszasan néztem János arát s elgondolám, mennyit is szarnokoskodunk rajta. Pedig be ártatlan jó lelek. Nem vétene egyetlen légynek sem, különösen annak, a melyik esztendeje ragadt reá hosszu ablakunk tanyérjára. **Tarcsafalvi Albert.**

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

város, dicső, vagy szomoru emléke füződik. Ilyenek: a kéziratok, könyv, festmény, régi szerződés, czéhszabály, levél, okirat, diploma, kiáltvány; továbbá: metszetek, szobrok, domborműi, pénzek, fegyverek, régi öltözetek, ékszerek. Sok muzeumi elhelyezésre való leletzik egyébaránt a megyeháznál, hivatalokban, egyes intezetekben. Korfestő értékkel bir pedánt: egy-egy virágos korsó, czéhláda, sajátságos fokos, sarkantyu, himzés, czintanyér, renaissance stilü ón-ablakszem, ruhafelet, faragvány stb. Mert nem csupán a ritka, unikum, a drága az érdekes, de érdekes egy-egy százesztendős butor, edény, olykor a lim-lom is. Ezeknek összeszedése, bemutatása, korszerü elrendezésben arra való, hogy általuk megismerjük és megbecsüljük önmagunkat, megmutassuk másoknak, idegeineknek is, hogy milyen volt a régi élet, mikkel foglalkozott, mifele viszontagságokon mert keresztül a székely? Ezeknek a dolgoknak összeállítása lehetetlen, hogy lettre ne serkentsen mindenkit, a ki szülőföldjét szereti, szereti önmagaert, hibáival, nepeiben — minden furfang, vakbetü és kaszavetés nélkül. Idővel azután egy csinos megyei leváltárt, könyvtárt és régiségtárt lehetne ily módon összeállitani. E tekintetben se az anyag hiányossága, se a kezdett nehézsége vissza ne tartson a munkától. Mert nemcsak a jelennek, nemcsak a multnak, de a jövendőnek is van kötelezo ereje. Azért, hogy mi szegnyek vagyunk műemlékekben, azért, hogy ma-holnap minden régi tárgy szokás, emlék szemünk láttara változik át és semmisül meg, azert, hogy a mi elődeink szellemi és anyagi szükőzök hijjaban keveset hagyhattak reánk örökségül, következik-e abból, hogy mi ne hagyjunk, mi se semmit a mi utodainknak? Az ilyen szittya moral idejét multa már. . .

De necsak a multi emlékeit állitsuk össze adomány, vétel, ajándek es elkerés utjan, de ezen az uton állitsuk össze a jelenkor tárgyait is. Első sorban egy ethnographiai muzeum osztályt. A prágai ethnogr. kiállitason, a többi közt, mily gazdag gyüjteményet láttam én még azon gyógyfüveknek is, a melyekkel a vidéki cseh nép önmagát és állatjait gyógyitgatja! — Ebbe az osztályba tartoznanak minden a megyében meglévő és elő fordulo: házepitésre, berendezésre, öltözetekre, viseletre, táplálkozásra és különös szokásokra vonatkozó tárgyak és dolgok. Ezek közül az olyanok, a mik eredeti nagyságukban igen terjedelmesek, miniaturban, rajzban, festményben, fenyképben szerzendok meg. Minél különösebb, ritkabb, minél sajatságosabb egy tárgy, annál érdekesebb. Mert ne feledjük, hogy az, a mi most ócska, divatjat mult ringy-rongynak latszik, abból egy pár ev multa mar becses emlék lesz és az, a mi most nem egyéb, mint primitiv házi jipari keszitmény, ki tudja, nem lesz-e egy par ev multva a megyeben a készités, a gyártas, forgalom és kereslet jóvelemező forrasa. Annak okáért az ethnographiai targyakkal kapcsolatban gyüjtendok és beszerzendok volnanak a megyebél a modern jipari dolgokat felöleő keszitmények, eszközök, kelmék, szöveteik is, a minok a szinek, szita, láda, agyagedény, pokrocz, szalmaáru stb. Mert azutan ebbol a felig néprajzi, felig jipari muzeumi osztályból lehetne meglátni és megismerni a szekely müipari ösztön alkoto erejét, ellesni a népnek gusztusát, kedvét és kereset keszitményeit, azutan izlésenek megfelelőleg, de egyszersmind aesthetikailag tovabb stilizalni, tökeletesiteni, szebb formaba öltöztetni, esetleg gepileg es gyárilag atalakitani s ily módon a nép keszitményeinek, reszint a piaczi fogyasztasban, reszint azon tul is nagyobb kelendőségel szerezni. Ebből az osztályból ily módon önmagatól fejlődnek ki később egy árucsarnok vagy pezitő aruraktár, a helybeli piaczi fogyasztas reszére s a szegény vidéki ember boldogitasara es egy keres kedelmi muzeum, a portékának tavolabbi piaczokra valo tömeges szallitasara, közvetitésere. Egy ilyen ethnographiai — ipari muzeumi osztály, annak szemlélése, ki tudhatja eloére, hogy mincsenek népi jelen ségek megfigyelésére irányozva reá a megyei iparlatóság figyelmét? Mert az a körülmény, hogy az udvarhelyi agyagipar iskola csakhogy éppen tengődik s hogy a m.-vásárhelyi iparmuzeum egy élettelen és meddő intézmény, ez az elszomoritó körülmény, ugy latszik, hogy épenséggel az e fajta művészi stilizalasok es megfigyelések gyarlosagaban és hiányosságban keresendo.

(Vége köv.)

Balásy Dénes,
budapesti közs. tanár.

LEVELEZÉS.

Karácson-e, vagy karácsony?

Derzsi József egykori tanulótársam és barátom a lap mult évi 52-ik számában ahoz hasonlóan tett volem, mint mikor egy társaságban, a lehető asztal mellett, a társaság valamelyik tagja reá akar kényszeriteni valakit, hogy poharat köszöntsön, szólván ilyen formán: »Uram, uram . . . szállok az urhoz.« Ő is a czimül irt kérdés eldöntését, nyilitevél alakjában reám utalja, tőlem várja.

Sért a szemé és roszul esik az én barátomnak, hogy a hirlapok, tőlem kivé el nélkül, karácsonyt irnak karácson helyett.

Roszu irják; de mi eindent irnak a hirlapok roszul! S mert ujt vetenek a tiszta magyarság ellen! És ki tudna órákodni hirlapjainknak e hibája, vagy ha egy jobban tetszik — bűne felett?

Sámi Lászlónak egy hirlapi közleményében olvastam valamikor, régen, hogy volt egy ember, meg is nevezte de nem tartottam érdemesnek, hogy megtartsam emlékezetemben a nevét, — ez emberek abban a városban, melyiben lakott, mindea rosz czégérlap ezt annyira sértette e szemét, hogy mindon ily czégtáblát maga ujra festett a uj és helyesebb felirattal látta el. Ennek a — valószinülegnémet — emberneksok pénze lehetett, hogy festéket vásároljon s még tobb ideje, hogy — ingyen czégtáblákat festen. De ez a jó ember is addig festett, addig festett, mig egyszer észre vette, hogy hasztalan dolgozik, mert a kijavitott feliratok szomszédságban nem sokára más rosz feliratu táblák díszelegnek. Annyiban hagyta hát munkáját.

É nem mondom, hogy Derzsi József barátom valami olyan munkára vállalkozott, mint ez a német; mert, hogy édes anyanyelvunket mindon hibától tisztitsuk s őrökjünk, hogy ezt a szép nyelvet a gyom el ne lepje — minden magyarnak kötelessége; de azt mondom, hogy ha mind azokat a hibákat, melyeket a hirlapok és ujabb irónk a magyar nyelvvel elkövetnek, Derzsi József ki akarja javitani — el fog faradni s annyiban fogja hagyni az áldástalan, a sikertelen munkát.

A mi már magát a feltett kérdést illeti, t. i. karácson-e, vagy karácsony — hát természetes, hogy karácson, mert irja szt a magyar tudós akadémia nagy szótára is s meggyőzni, hogy e szó incarnativ (megtestesülés) latin szóból kepeztethetett. A Magy. Tud. Akadémia megbizásából készült Magyar nyelvtörténeti Szótár szintén karácsont ir; s abból azt is megtudhatjuk, hogy legrégibb magyar nyelvemlékeinkben és codexeinkben mind a karácson van irva, nevezetesen a Margit legendában ugy karacton, a Debreczeni Codexben és a Tihanyi Codexben karacon, az Erdi Codexben karachom, Horomszkai Péternél karacon, Pápai Páriz Ferencz és Bod Péter hasonlóan karácsont irnak, stb., stb., egyetlen régi irásban a Magyar Levéltárban, a 16-ik századból, fordul elő egyszer igy karácsony.

De mi oknál fogva is kellene e szót ugy végzetel irni, hiszen jól mondja Derzsi barátom, hogy ugy nehezebb a kiejtése s a nép sem mondja ugy sehol és soha; de hát a mi ujabbkori irónk s a tisztviselők óriás tömege nem sokat törődnek a nyelvérzékkel s nem a tiszta magyarsága helyesirásel és kifejezésekel, — ami elég nagy hiba, sőt nagy bűn.

Borbély Sámuel.

TANÜGY.

— **Körlevel.** Az „Udvarhelymegyei kál tanitótestület Honorodjirasi köre Honorodi Ujfalunu 1893. jan. hó 20-án rendes gyülést tart az alabbi tárgysorozat alat: 1. Elnöki megnyitó beszéd. Ezzel kapcsolatosan felolvasatik a vallás- és közoktatásügyi miniszter urunk, az uj évi alkalmaból a magyar tanitóhoz intézett szózata. 2. Jegyzőkönyv olvasása és hitelesités. 3. Gyakorlati tanitás a házi-jpar köréből. Tartja: Zsakó János muzeum-ős. isk. tanitó. 4. Eszmecsere ezen tanitás felett. 5. Szavalat Vida Géza lokodi közs. isk. tanitó altal. 6. A mult gyülésben kikuldött bizottság jelentése a honorodi járás területén az ismétlő szakiskolák felállitatása tárgyában. Bizottsagi tagok: Kriza Sándor, Szabó Mózes és Zsakó János. 7. Pénztáros Kiss György jelentése a pénztár allasáról. 8. Könyvtáros Szabó Mózes jelentése a könyvtáról. 9. Inditványok. Okland, 1893. jan. 9. *Belák József*, kori elnök.

Irodalom.

— A **király egy magyar könyvről.** Szmolényi Nándor és Ujfalui Karoly szagedi nirlapirokat, a „Magyarország Ezredik éve" oz. historiai nagy munka irőit szép kitüntetés érte. Munkájukat, mely az ezredik évi ese mények egyetlen nagyszabásu történeti forrásmunkája, a király legkegyelmesebben elfogadta, családi hitbizományi könyvtárába elhelyezte s az irőknak legnagasabb kosonetét nyilvanitotta a hazafias munka felajánlásáért. A nagy munka iroi bizonyára a legszebb jutalomnak tartják a királyi elismerésben. — A nagy munkát Wlassics Gyula dr. kultusminiszter is sajátotta beszerzésre a hazai iskolaknak s Budapest fő- és székvárosa már be is szerezte öszes községi iskolai részére.

— **»Erdélyi Protestáns Lap«** czimmel az erdélyi ev. ref. egyháskerület hivatalos lapot inditott Kolozsvár Molnár Albert theologiai tanár szerkesztősége mellett. A lap m gjelen minden csütörtökön s előfizetési ára egész évre 6 frt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Farsangi naptár.

1. Minden héten szerdán este a polgári nőegyesület fillérestélyei a „Budapest" szálló nagytermében.
2. Minden héten hétfőn este a polgári önképző és segélyző egyesül fillérestélyei a kőr helyiségében.
3. Székely-Keresztúr minden héten csütörtökön este a jótékonycélu tánszkór estélyei.
4. Február 1-én a helybeli korcsolya-egylet estélye.
5. Febr. 5-én az ev. ref. kollegium ifjusag tánczestélye. Szép Ákos és dr. Mezey Ödön. főgondnokok vezikedése alatt, melyet — mint értesülünk — megelőz Bod Károly kol. tanár tanárságának 25 éves jubileumi ünnepélye és két kol. tanár szekfoja.
6. Febr. 12-én a segesvári magyar kaszinó tánczvigalma Segesvárt a szerohaz nagytermében grof Bethlí Bálintné szál. grof Bethlí Berta vezőnőszep alatt.
7. Farsang vasárnapján a rom. kath. ifjumasium ifjusagnak tánczczal egybekötendő szinielőadása Ember Árpád tanár rendezeseve.
8. Farsang utolsó napjaban a rom. kath. leányneveldé gyermek-szinielőadása.

— **Személyi hir.** Balásy Dénes fővárosi tanár, lapunk kitünő munkatársa hetnap sdes anyja látogatása végett hazautazott Bethlenfalvára.

— **Orömhir.** Varosunk- és az egyébként gazdaközönséget örömmel értesithetjük, hogy a tagositási eljárás a hó 17-ikére ki van tűzve.

— **Eljegyzés.** Farkas Endre helybeli fiatal kereskedő eljegyezte ozv. Veress Dénesné kedves leányát, Nelliket. — Beke Mózes Gagy község érdemes tanitója e hó 8-án eljegyezte Nagy Elek városi pénztáros kedves leányát Ilonkát Székely-Keresztúrt. Gratulálunk!

— **Áthelyezés.** Az igazságügyi magy. kir. miniszter Czell Albert helybeli kir. törvényszéki aljegyzőt az oklandi kir. járásbirósághoz átholyezte.

— **Korjegyzés-választás.** Parajd nagyközségben a hó 12-én korjegyzőválasztás volt dr Demeter Lőrinc főszolgabíró elnöklésével, mely alkalommal korjegyzőül ifj. László Domokost, László Domokos helybeli kir. törvényszéki biró fiát választották meg — egyhangulag. Gratulálunk!

— **A jótékony nőegyesület** e hó 8-iki közvacsorás tea-estélye — mint mult számunkban is emlitettük — fényesen sikerült, mit igazol az a szép eredmény is, melyről roviden beszámolunk. Összes bevétel 729 frt 22 kr s kiadás 313 frt 62 kr volt s igy tiszta jövedelem 15 frt 70 kr maradt a jó ügy javára; oly fényes eredmény ez, melyert meltán adhatjuk a babert a buzgó rendezőnek s annak lelkes elnöke Ugron Istvánnénak, de azt el is kell ismerjük, hogy ily eredmenyt csakis derék nőegyletünk utalhat fel. Az anyagi sikerhez igen szép összeget szerezték az estélyen arult holgyek, kiket itt felemlitünk. Ékelek, titokbol: Barta Margit, Madarász Irén és Bsa, Steinburg Viktoria, Szakó Ilona, Vass Erzsi 54 frt 33 kr; Doros Ilonka és Fölegyházi Marisza 30 frt 12 kr; Jakab Erzsi és Ilonka, László Mariska és Barabás Andrásné 46 frt 14 kr; Valentik Ferencné és Fejes Aronné 21 frt 88 kr; László Domokosné és dr Mezey Ödönné 29 frt 89 kr; Demény Ferencné és Hornlay Lajosné 43 frt 83 kr. Demény Ferencné a virágokbol es pezsgőkből 20 frt 99 kr. Jakab Erzsi a kucsébersegből 27 frt 17 kr. Steinburgné ételekbol 6 frt 88 kr. Kovacz Árabné ozdarszalaczbol 30 frt 41 kr. Fankovich Gyulané és Nosz Gusztáváné bormérőből 24 frt 47 kr. Kovacz Lajos és Steinburg Pepi szárvacskából 22 frt 70 kr. A holgy koszonhatja vottak, a) asszonyok: Barabás Andrásné, Barina Karolyne, Biró Sándorné, Brey Ferenc, Demény Ferencné, Damis Karolyne, Doros Gyorgyné, Fankovich Gyuláné, Fölegyházi Antalné, Fejes Aronné, Gabos Karolyné, Gyarmathy Ferenczné, Goudauer Steinburg Irén, grof Haller Janosné, Hlatky Miklósné, özv. Hettyésné, Hornlay Lajosné, Kalabó Istvánné, dr Kassay Albertné, Lantzky Sándorné, László Domokosné, dr Mezey Ödönné, Miskolczy Karolyné, dr Nagy Sámuné, Nosz Gusztáváné, Perczel Janosné, Sipos Mátyásné, Steinburg Ottóné, Szabady Tivadárné, Szabó Andrásné, Szabó Istvánné, Szabó Karolyné, Szakáts Mózesné, Szekely Dénesné, özv. Torok Pálné, Ugron Lizárné, Ugron Istvánné, dr Vásleutsik Ferencné, Wolff Józsefné, b) leányok: Bartha Margit, Barta Ilona, Blaise Irén, Biró Irénke, Bsa Mili, Bod Emma, Doros Ilonka, Ferenczy nővérek, Fölegyházi Mariska, Finta Lina, Hettyei Lolli és Gabi, Jakab Erzsi és Ilonka, Kontz Lotti, Lantzky Piroska, László Mariska, Lászai Róza, Madarász Irén és Bsa, Madarász Veron, Steinburg Viktoria, Szakó Ilonka, Szakáts Ilona, Szeidel Zsuzsa, Vass Erzsike.

— **Gyászos levelet** hozott Tarnowból (Galiczia) lapunk szerkesztőségének a posta. Részvétet értesülünk abból, hogy Mikula Antal cs. és kir. százados és neje Farczády Anna kedves, felejthetetlen gyermekik, — Valerie Walburga Gabriella Anna — e hó 9-én fél 1 órakor 14 napi kinos és fájdalmas szenvedés után tülogyalados miatt elhalt. Temetese e hó 10-én délután 3 órakor a rom. kath. szertartas szerint volt, melyet a tarnowi katonai lelkész Warzekewski Ádám végezett. A gyászmise — az anya betegsége miatt — későbben fog megtartatni. — Az általános szeretet- és köztisztelettől is bosszu éven at a városunkban élt Mikula százados, kit — ugy szólva az egész Székelyföld ismert s kedves neje, ki a városunkban előnyösen ismert és kedvelt Farczády családból származott: találjanak vigaszt leánya s rokonsag, szélesköru barátok, ismerősök s lapunk szerkesztőségének szomoru részvétében. A korán elhunyt kis leány pedig nyugodjék csendesen az idegen, de azértnyt itt — anyaföld ölében!

— **A városi iparhatóság** megbizottak ma (vasár nap) délután 3 órakor tartják alakuló gyülésüket az iparhatóság hivatalos helyiségében.

— **A helybeli kereskedő ifjusági kör** e hó 29-én (szombat) este 9 órakor a kör helyiségében tartja 11-ik

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

évi rendes közgyűlését, melyre az alapító, rendes és pártoló tagokat tiszteletteel meghívják Persián János elnök, Zimmy Ferenczy alelnök és Csató Imre jegyző. A tárgysorozatot: 1. Elnöki megnyitó. 2. A multi évi zársamadás bemutatása. 3. tisztujítás és 4. indítványok képezik.

— **Rösztéttel** közöljük a hirt, hogy Molnár Lajos kir. pénzügyi tanácsos, varmegyénk nagytekintélyu kir. pénzügyigazgatójának édes testvére dr Molnár Károly Csik-Szereda varos orvosa elhalt.

— **Varmegyénk Gazdasagi Egyesülete** e hó 26 án délelőtt 10 orakor kezdődőleg a varmegyeház kisermebeu valasztmanyi ülést tart, melyre a tagokat ezuton is meghivja Ugron Gáspár alelnök.

— **A szerdai fülleresztés** igen szepen sikerult. Nagy mulatsagot szerestek a Gyurkovics-lanyokkal, kiket Demény Mariska, Feleganczi Mariska, Jakab Erzsiké, Jakab Ilonka, Jakócz Mariska, Sós Mariska és Szabó Ilonka személyesitettek. A 7 Gyurkovics fiu alarozosan jelent meg; jozsen mulattatva a magyszamu közonseget. Volt szerepelutiknak is tarsa is. A Jakab-ker estelyt Demény Ferenczné és László Domokosné rendezték Sómi Balazs dr es Soó Rezső dr segitségevel.

— **Statisztika.** Gálffy Endre varosi főjegyző, anyakönyvvezető helyetes szives értesitése alapjan közöljük, hogy varosunk anyakonyvi kerseiben a elmult evben 128 fiu es 110 leany, osszesen tehat 238 szuletes volt. Elhalt 119 fiu (férfi) es 78 leany (nő), osszesen 197 s igy a lelekszam szaporodas az 1897-ik evben osszesen 41 volt. Hazasagot 66 esetben kotottak; ugy pedig 47-et kihirdetessel, 18-at felmentes es 1-et felhatalmazas alapjan.

— **Nekrolog.** Zonda József varmegyenk kerületi m. kir. allami allatorvosát es nejet, szül. kedves Emmát, sulyos osaladi csapasu ertesi; sogorutje, illetveszvére Roth Albertné, gyergyótölgyesi gyógyszerész neje szül. Kedves Erzsébet hosszas szenvedes utan elhunyt.

— **Varmegyei mezőgazdasagi bizottsagunk** havi rendes ülésére Jakab Gyula alispan, h. alnokiesedt e hó 11-én délután megtartotta, melyben Daniel Elek varmegyei kozgazdasagi előadó inditvanyara elhatároztak, hogy a foldmuvelesi m. kir. miniszterhez felterjesztest intezunk a tenyészallat szuksegletenek vonatkozóan; a kérik, hogy a varmegye reszére bizonyos szamu tenyészallatok fentartassanak.

— **A kosárfonó tanfolyam** tegnap (szombaton) formalisan kezdetet vette Miklós György szentimbrei tanito vezetesevel. A tanfolyam tartalma hétfőn (holnap) kezdődik a varmegyehaz nagyterme melletti helyiségben. A tanulok szama meghaladta a 60-at, de azert folyton lehet meg jelentkezni. Az ertekezlőn igen nagy varosunk- es az udvarhelyi járásban (honnan 20-asl előadjuk jelentkeztek a kőrös-lő segekből), de a kereszturi es oklandi járásokból — bizonyosan a tavolsag miatt — jelentkező nincs.

— **A száj- és körömfájás** Zetelaka, Szentkirály, Oroszhegy es Gyepes koszegeken kisebb-nagyobb mertekben fellépett.

— **Varmegyénk kozigazgatasi bizottsaga** e hó 12 án Haller János grof főispanunk elnöklete alatt tartotta meg havi rendes ülését, melynek 101 tagja közül sok erdekes ügy nyert elintézést s ezek kozott a csak nemreg megejtett varosi képviselovalasztas elleni tetlebbezések nem kis mertekben voltak azok. Felhalmozott közösmeretnyek miatt ezek es a közerdekuld ügyekről jovő szamunkban hozunk bővebb tudositast.

— **A Polgari önképző es segélyző egylet** multi hetfői fülleresteje fényesen sikerult. Elismerest es dicseretet erdemelnek Pavlika Mariska szavalata, Skabó Ilonka es Szemenjai Károly dialogja. A tobbi szereplők is mind megalitak helyüket. Az egy to 7-ig rendeződő fülleresteljen Szabó Farkasné monologizál, Szilagyi Albert tanar felolvas, Rácz Ilka énekel, Kapolti Mariska es Kökösi János szaval, Gyevnyi Béla fuvolázik, Szabó Ferenczné énekel, Hurkányi Miklós monologizál. Rendezők: Jakab Anna, Vass Róza, Jakabovszky József, Biró Áron.

— **Halálozások.** Homorodalmasi id. Gothárd Pál, Udvarhelyvarmegye torvenyhatosagi bizottsaganak tagja, 12 evig volt k. jegyző, munkas eletenek 73-ik eveben e hó 10-en delt 12 orakor elhalt. Homorod-Almas kozsegben. Temetese az unitar. egyh. szertartasa szerint e hó 12-en volt nagy reszvet mellett s halalat a szülöttei, Szabó, Barra, Józsa es Dimenyes-családok gyaszoljak. — Id. Bedő Istvánné szül. Fülöp Karolina élete 78, hazasága 56 ik évében e hó 11-én este 6 orakor elhunyt Hodgya kozsegben. Hult temetet e hó 13 án d. u. 2 orakor az ev. ref. egyhaz szertartasa szerint helyezik nyugalomra. Gyaszolj jak férjén id. Bedő Istvánon kivül a Biró-, Barra- es Fejes-családok. — Csikszentdomokosi Kedves István segeszvari kir. pénzügyigazgató édes anyja Csikszentdomokosi özv. Kedves Lajosné szül. Losy Julianna élete 78-ik évében e hó 11-én elhalálozott Segesvárt.

— **A székelykereszturi jótékony tárasaskör** e hó 6-án tartotta ez evben első estélyet igen változatos műsorral. Bihari Mór felolvasott, Bendik Anna czimbalomszólót játszott, Mántó Anna és László Gyula szavaltak a közönség általános tetszése mellett. Végül pedig a „Honleányok" cz. szinmuvet Nagy Ágnes, Nagy Róza, Mántó Anna, Szalontai Ilona, Kiem Lujza es György Lidi adták elő megjegő ügyességel.

— **A 10 szoborért** a csekefalvi allamilag segelyezett kozs. isk. is unnepelt. Emlékbeszédet Elekes György tehetseges fiatal tanito tartott; László Gyula tanito hazassal szavalt, Bartók Albert unitar. pap pedig igen osinosan imat mondott a kiralyes hazaért. A novendékek sikerult szavalatai es enekei fluzeretek a szep unnepélyt. — Bogártalvan Ozsváth Miklós tanito rendezett ez alkalombol igen sikerult ünnepélyt, melyen a szomszed kozsegekbol is sokan voltak jelen s mind allaman megelegedesuket nyilvanitottak a nagy siker felett.

— **Zsombor** kozseg képviselete a napokban tartott gyulesebben kozsegi jegyzője fizetesét a torvenyes kivanalmaknak megfeleloi eljarason megfeleloi 600 frtra emelte fel. Gratulalunk a derek kozseg melytanyos határoszathoz, mely pél alul szolgalhat mas községeinknek is.

— **Ongyülöseg.** Dávid Imre Márefalva községi lakos e hó 17-ére virradóag folakasztotta magát.

— **A kitüntetett iparosokat** — mint a varosi iparhatosag elnöke szobelileg kijelentette — a kiallitasi ermek es okmanyok unnepelyes kiosztása végett két izben is felhivtak. Azonban a felhivasra mindannyiszor 2—3 jelent meg s igy ünnepélyről szó sem lehetett.

— **Gazdasagi Egyesületünknek** a foldmuvelesugyi m. kir. miniszter a multi evi tenyészbika kiallitása alkalmabol kituzott jutalomjuk fejebeveze 300 forintot tiszteletben tartott s azt az egyesület a jutalmat nyertek között már ki is osztotta.

— **A varosi tanacs** utolsó három év lefolyása alatt végezteted közvezet munkálatait s az azokért kiadott összegeket a lepvisselőcsulet által kiküldött bizottság e hó 13 án felülvizsgálta s azt minden reszleteiben elfogadva, helyesnek találta.

— **Működési előadás volt** Firtos-Várálján a mar 27 év ota leunalio »Olvasó egylet« javara. Előadtak Gál Jánosné tanitónő, ez darabjat elénk erdeklődes mellett s a jatekban kituntek Bálint Domokos, Deák József es Andras Zsigmond. Deák J. monologizál; is sok szerencset. Jelenleg 10 frt volt. Felolfiz-tek Máte Lajos pap es Máté Julianna tanitónő 80—50 krt, Nagy Ferenczné es Domokos tanitók 10—10 krt, Dr Demeter Lőrincz főszolgabiró pedig az engedélyt bizottmenet adta ki.

— **Farkaslakon** Bojza Ferenczz pap es Bartók Albert tanito birasagsa folytan gyermek-szinielodasok voltak. Az elso eloadas oly nagy sikert aratott, hogy meg kétszer ismételték meg közkivanatra.

— **Fiu-e vagy leany?** A gőzyak működési körében változas allott be. Dr Schenk Samu Lipót bécsi egyetemi tanar, ki Magyarorszagon Ürmezőben 1840. aug. 23-an született, nagy horderejű felfedezésre jutott, mert — allitolag — kitalalta azt a modot, melylyel előre megallapithatjuk, hogy a jovendőbeli magzat fiu, vagy leany legyen. E vilagra szolo felfedezesnek a tudos inhaba az allattenyeszites szempontjabol tulajdonit nagy fontossagot, mert az emberisег jovendő szaporodasa tekintetebol nem tartja jogosultnak a tudomanyt kozzetenni.

— **A testvér bosszuja.** Pálfalva község tuzoltósága e hó 7-ére virradó éjjel vigan mulatott. Tánczmulatság volt. A rend fenntartása végett megjelent Ilyés Ferenczet jegyző főbiró is s közvetlen a mulatóhely alkalakoz hátra — helyett foglalt. Ezt kiszemelve az öcsese, régi haragja megujult s bosszut lihegett. Előkapott egy asztalos metszőkést es az ablaktanyéron keresztül hátba szurta bátyját. A seb nem veszélyes, mert 14 nap alatt meg gyógyult.

— **Kozák David** a helyi első zenekar 2-ik primasa, a csak nem rég elhunyt Kozák karmester fia — mint értesultunk — hegedű es czimbalom tanórákat előnyös feltételek mellett ad. Lakása a a Sarkantyutozaban van.

— **Épen lapunk zártakor** vettük a hirt, hogy Balázsy Sándor birtokosnál Abrahámfalvan (posta- tavirda- es vasuti alomas Székely-Udvarhely) 14 drb gyönyörű ujj, szabad kezű oszlop van. Az érdeklődőket figyelmeztetjük, hogy lapunk jövő szamanak hirdetesi rovatuban szen tenyeri reszletes kimutatast is közolunk.

— **Szerencsétlen halott doleg,** hogy mindennemu kihogés es tudobujnal az egyedüli es biztos szer, melyet az orvosi kar különösen azota kezd ismét a gyakorlatba beveuni, a mióta Zoltán Béla fővezeti gyógyszerész a marmarosi gyógyszertarban kaphato teljesen szag- es iz nélküli Zoltán féle osvalamajajat forgalomba hozta.

— *Lapunk mai szamatol kezdve a „Nyilttér" rovatunkban megjelenő közlemények árai soronkent 30 krjaszterre emeltek s tőlük megjutdo a napirenden levő személyeskedesknek.*

KÖZGAZDASÁG.

Erősítési jutalmak.

A foldmivelesugyi m. kir. miniszter 70,650—897, I/4. sz. korrendelete — mely a »Foldmivelesi Ertesitő« legujabb szamaban is megjelent — ugy főrmet s erdősiteti ügyeinkben szep előhaladast jelent.

E szerint varmegyénk az 1892-ik evben Közgazdasagi erdősitesebol teljesitett erdősitesekben az ország varmegyéi közott első helyen all, mert az országos fő-erdőmester elnöklete alatt tartott birálóbizottsagi ülésben — az oszves tényeszők a nevezetesen az erdősitesek közérdeku becsének es értékének kelő megallapitasa után — nem kevesebb, mint 5 (öt) elismerő dijat nyertek községeink, meg pedig:

A másodrendű másolik nagy jutalmat, azaz 800 frankot aranyban Varga András kozseg közbirtokossága az »Erdőmelle« dülőben 5934. es 5936. uj kat. helyrajzi szamok allatt fekvő 16.2 kat. hold es a »felsetondo« dülőben 4207., 4231., 4137., 4239., 4241. es 4243. uj kat. helyrajzi szamok allatt fekvő 17.5 kat. hold, osszesen 33.7 kat. holdert. A harmadrendű első nagy jutalmat, azaz 500 frankot aranyban Erkő község a saját határaban »Honzane Hemenen« dülőben, 12.328 kat. hr. sz. alatt fekvő 30 k. holdert.

A másodrendű első elismerő jutalmat, azaz 200 frankot aranyban pedig Kadicsfalva község a saját határaban »Rez« dülőben 2629. es 2630. kath. hr. sz. alatt fekvő 15 kat. holdert nyerte.

Ezenkivül a nagy költséggel teljesitett erősitésnél szinűen kivűl szorgalom kifejtése es szép eredmény elmutatásáért Zombor község a saját határaban »Tekenyős dülőben 11,108 kath. hr. sz. alatt fekvő 20 kat. hold beerdősitéseert 100 frt es Székely-Keresztur közbirtokossága a Székely-Keresztur egykoronas dülőben 11,108 kath. hr. sz. alatt fekvő 20 kat. hold beerdősitéseert 100 frt es Szé-

Szerkesztő üzenetek.

„Budai Könyvtár"-nak Budapest. Hazafias felhivásnak köszönjük tőszünk eleget s annak jelenti lapunk ezévi első szamát eküldtük. A küldemenyek nem portómentesek? Ez irant jo volna lépéseket tenni.

Keresk. és iparkamara Maros-Vasárhely. A felhivast, esetleg e tárgyban lelkesitő czikket, hozni fogjuk.

Aldor Ferenczné Kapos-vár. Nagybecsű szamit, mely fényes elismerése munkassagunknak s erőt ad tovabbi eredmenyen kiadelnunk — köszönettel vettük. Kérjük tovabbra is igen becses támogatasat. Level megy. Szivélyes üdvözlet!

B. D. urnak Budapest. A szabadsagharcz idejeből kuldott rendkivul erdekes levelet a közelebbiekben hozunk. Azt bizszuk, hogyoriasi szenzacioj fog kellani megyszerte es a var megyben elő harczosok is talpra allanak tőle.

D. D. urnak Karácsonfalva. A kuldott dolgozatokat megkaptuk es kozleszszuk szerint s odvozlet!

Tanito előfizetőinknek. A mecskezeti tanitogyi czikkünk es az agyagfalvi unnepelyes kori gyulesrol kapott tudositasunk felhalmozott közlemenyenk miatt maradt ki. Szives elnézést kérünk.

Tobb kizaratra jovo szamunkban.

HIVATALOS RÉSZ.

Udvarhelyvármegye főispánja 15—1898. főispáni szám. Pályázati hirdetmény. A kormányzatomra bizott Udvarhelyvármegyénél a központi I-ső alszámvevői állás lemondás folytán megüresedvén, arra az 1896. XXI. t.-cz. 80. §. alapján ezennel pályázatot nyitok s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sz 1883. évi I. t.-cz. 17. §-ának szemelőtt tartásával, felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi január 20 ig nyujtsák be. Ezen állás javadalmazása áll: 693 frt fizetés és 100 frt lakbér illetményből. Sz.-Udvarhelyen, 1898. évi január 5-én. Gróf Haller János, főispán.

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

Képtelenségnek tartottam azon hirt, hogy *Sebesi* Ákos ügyvéd és udvarhelyvárosi tiszti ügyész ur a helybeli Tek. kir. törvényszéknek sikkasztás miatt ellenem vádlat emelt. A hir azonban való volt, csakhogy a Tek. kir. törvényszék ugyben »elvetési határozatot« hozott — elévülés miatt.

Nevezott urnak ez a feljelentése *Székely Dénes urnak városunk polgármesterére intézett levelen alapult, melyben Székely Dénes ur kijelenti,* hogy az 1884. évben testvére Florián János az elnök ur által rendezett hangversenyi *iratai is befolyt jövedelem más vonnak őrzés végett letétemenyezve* és egy bizottság kiküldését kéri, hogy az ügyről beszámoljon az az érizetére bizottakat vissza adja.

Ebből kitetszőleg *ő ezen hangversenyrendezéséi sem pénztárnok, sem a befolyt jövedelem letétemenyese nem volt.*

Sebesi Ákos urnak pedig mint ügyvédnek és városunk jogtanácsosának illett volna tudni, hogy sikasztásnak csak az vádoltató, kinek őrizetére van bizva valami. Tudni illett volna azt is, hogy 19 ev multva az ilyen cselekmény, még ha elkövettetett volna is, elévült. Ilyen feljelentest egy indiánus kacsika, vagy S-besinu Juon, a Horak és Kloskák előtje, avagy egy chinai mandarin ellen ő ugy tehetett volna, mint ellenem, de vagy nem tudta, vagy nem akarta tudni a törvényt, hanem czélja világos volt: engem alaptalanul meghurczolni, miért is én, a józan közvéleményre bizva az ő eljárása megbirálását, ellene rágalmazásért a bírosághoz feljelentest megtettem, mivel ő a lorrajiasag törvényeit évtizeddel ezelőtt magára kötelezőnek nem ösmerte.

A fölrevezetett közvélemény előtt hamis szinben állanom nem szabad és azért a fentnevezett nyilvánosságra hozatalát kötelességemnek ösmertem.

Sz.-Udvarhelyt, 1898. januar 15.

Gyertyánffy Gábor.

—

Szám: 8839—897. Másolat.

bf.

Ő FELSÉGE A KIRÁLY NEVÉBEN!

A sz.-kereszturi kir járásbiróság mint büntetőbiróság kétrendbeli becsületsértés vétségével vádolt Vitályos Albert ellenei bűtő ügyben a 3650/97. bírói szám panasz folytan mai napon megtartott nyilvános szóbeli tárgyalás alapján a következőket

itélt:

A kir. járásbiróság vádlott Vitályos Albertet, a ki székelykereszturi lakos, 42 éves, reformatus, nős, gyermektelen, községi jegyző, vagyonos, sulyos testi sértés vétségeért, büntetve volt, a Kis Kálmán sz.-kereszturi szolgabiró sérelmére elkövetett a btk. 261.

* Az e rovatban megjelenő közlemenyekert nem vallal felelősséget. **a szerk.**

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

§-a szerint minősülő két rendbeli becsületsértés vétségében vétkesnek mondja ki, ugyanezért idézeti § alapján, a 102. §. alkalmazásával elítéli az 1892. évi 27. t.-czikkben írt czélokra fordítandó és az ítélet jogerőre emelkedésétől számítva 15 nap, különben végrehajtás terhe alatt a székelykeresztúri kir. járásbi rósághoz befizetendő 12—12 (tizenkét-tizenkét frt) összesen 24 frt (huszonnégy frt) pénzbüntetésre, mely pénzbüntetések behajthatatlansag esetében 2—2 (két-két) összesen 4 (négy) napi saját költségen kitöltendő fogház büntetéssel lesznek helyettesíttendők. Kötelezi ezen kívül vádlottat jelen ítéletnek egész terjedelmében az indokokkal együtt a fenti idő alatt saját költségén a „Székely-Udvarhely" czímű lapban egyszeri közzé tételre s a büntetés végrehajtásával esetleg felmerülendő bűnügyi költségek hordozására is.

Indokok:

Magán vádló Kis Kálmán, valamint tanu Csesznyés Sándor esküvel megerősített vallomásával, kiknek vallomasát „Schlatner Ferencz is támogatja, perrendszeri beigazolást nyert, hogy vádlott Vitályos Albert a múlt évi október 23-án este a Schlatner Ferencz vendéglőjében a feletti haragjában, mert magán vádló a rendőrszéket a záróra eltelte alkalmából, a vendéglőből kiutasította, magán vádlót „tsknyos, meijen az . . . . . ." sértő kifejezésekkel illette. A szintén esküalatt kihallgatott tanuk Walter Ferencz, Kocz Ilyés és Nagy Ferencz vallomásával perszabályszerben beigazolást nyert az is, hogy a folyó évi October 30-án vádlott a Walter Ferencz vendéglőjében a jelen nem volt magán vádlót taknyosnak, Koncz Ilyés szerint czukkivul tolvajnak, Walter Ferencz szerint pedig tolvaj, vagy gazembrnek nevezte. A mindkét esetben használt fentebb érintett sértő kifejezések vádlott ellenében a btkv. 261. §-ban írt becsület sértés vétségének tényálladékát megállapítják: ugyanezért 5t a btkv 261. §-ban két rendbeli becsületsértésben vétkesnek kimondani s idézeti §. alapján a 102. §. alkalmazásával, az ítélet rendelkező részében kimért büntetései sajtani kellett.

A büntetés kiszabásánál súlyosító körülményül vétetett, hogy bünhalmazat forog fenn és hogy vádlott mindkét esetben az őt egyátalán nem sértett magán vádló ellenében használta a fentebb leírt sulyos meggyalázó, becsület sértő kifejezéseket. Enyhítő körülményül vétetett, hogy vádlott tisztesű czélokmány erő eddig büntetve nem volt. Az ítélet egyéb rendelkezései a btkv. 277., illetőleg az 1880. évi 2265. I. M. sz. rendelet 197. §-ban találják indokolásukat.

Székely-Keresztur, 1897. december 7.

A kir. járásbiróság:

Veress,
kir. albiró.

—

A „Székely-Udvarhely"-t olvasó közönségének tisztelettel hozom tudomásra, hogy a fentebbi nyilttéri czikkben foglalt ítéletnek a nyilvánosságra való hozatalát nem én kértem, hanem magán vádló ur!

Sz.-Keresztur, 1897. december 30.

Vitályos Albert,
fűjegyző.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

A vasuti állomás közelében, a Solymossy-, vagy uj utczában levő lakás-m, tóbb szoba, pert és külön udvar kiadó. Értekezhetni lehet Kertész Józsefnél.

Sz. 23397—1897. sz. b.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött **rugonfalvi körjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

E jegyzői körhez 6 község: Betinfalva, Rugonfalva, Kis- és Nagy-Kede, Szent-Miklós és Alsó-Siménfalva tartozik.

Javadalmazás: 400 frt évi fizetés, költségvétséleg megállapított iroda-átalány, szállásbér és utazási átalány, a magán munkálatokért a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhivom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a értelmében felszerelt folyamodványukat folyó hó 24-ig hozzám adják be.

A választás folyó hó 25 én d. u. 2 órakor Rugonfalva község házánál fog megtartatni.

Székely-Keresztur, 1898. január hó 4-én.

Gálfi Kálmán,
h. főszolgabiró.

Kitüntetve az 1896. évi ezredéves kiállitáson kiállitási nagy éremmel.

A bőranyag beszerzési szövetkezet bizományi

kész-czipő raktára

Sz.-Udvarhelyt, Főtér, vármegyeház mellett.

Ajánlja **Orbán, Nagy és Tamás** czipész-iparosok által készített elismert kitűnő minőségű férfi, női és gyermek-czipőit. A czipők jóságáért felelősséget vállal; nem tetsző árut visszaveszi.

Szabott árak!

Kizárólag helyben készült kézi munka.

Kiadó üzlethelység.

Sz.-Kereszturon a „Kossuth" téren a piacz közepén, egy kézmüáru (rőfös) kereskedésre alkalmas üzlethelyiség stelázsival felszerelve bérbeadó. Értekezhetni szóval vagy levélben Maksai Lázárral Székely-Kereszturon.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a

párisi Dr. BOITON Injectio Orientál

már nőhány napi használat után elmulasztja még a legrégibbentanakat is, fölösleges tehát **santal** olaj vagy **copaiva balsamnal** kísérletezni, mert csaka gyorsot és tökéletesabbtnem gyógyítjákmeg.

1 üveg Bolton injectio ára 1 forint.

Magyarországi árusítás:

Zoltán Béla gyógyszertár Budapest, V., Nagykorona-utcza 28. (Szécheny-tér sarkán).

Főraktára Székely-Udvarhelyen:

ifj. Solymossy János gyógyszertárban.

Kapható minden nagyobb gyógyszertárban.

Postai megrendelések czime: 2—30

Zoltán gyógyszertár Budapest.

BOR

Valódi szőlőlédből, minőségben

csakis

FERNENGEL GYULA

jóhírű pincéjében Székely Udvarhelyt (Kossuth-utcza) kapható a következő árakban: Literenként 30 krtól 1 frt 20 krig. 5 literen felül 26 krtól 1 frt 10 krig. Nagyban adó nélkül 56 lit. hordóban hektónként 20 krtól 38 frtig.

Részletes árjegyzék s minták ingyen és bérmentve.

Az

erdélyi hegyi borok

TEUTSCH B. JÓZSEF

pincéjéből

(Segesvárt, Erdélyben)

kaphatók Székely-Udvarhelyt:

GÁL JÁNOSNÁL

raktári árakon.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

régen bírneves házisze r ellentáll az 85 megvetőiskak, mert már tóbb mint 27 év óta megkipadott. **fájdalomcsillapitó bedörzsölésekent alkalmaztatik kszvénynél, csuzmál, tapszeggatásnál és meghűtésekné**l és az orvosok sital bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendelettik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment nevezési alatt, nem tikkos szer, hanem **igazi népszerű házi szer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban mindenn minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József gyógyszerésznél Budapesten.** Bécsi-utcza 4. szám. Kapható minden nagyobb gyógyszertárban. Postai megrendelések csinos 2—30

Figyelmeztetés! Az igen sok utánzatok miatt a vevőközönséget figyelmeztetem, hogy **mindig a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller** szóval ellátott **Horgony** szóval és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER P. A.D. ta ifrsz. cs. és kir. udvari szállitó, BUDAPESTEN.

Kiadó lakás.

Az Attila utczában 437. szám alatt 3 szoba, 2 konyha, 1 pitcze, külön udvar és kert 1898. april 24-ikétől kezdve kiadó. Értekezni lehet **Kohorl Ferencz** nél vezetőnél.

Kiadó lakás.

A volt Drumli-féle ház emeleti része — Kossuth-utcza, a hol a feleldányiskola van ellatyerve — szemben Gyógyszertárral — egy szobát kiadnak. Tudakozódhatni a szomszédos kőbőr-üzletben.

Százezrel a
családoknak iszszák
előszeretettel
naponta a

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét.

[illegible]

Nyomatott a kiadó tulajdonjedenes Bertsch Károly és Ifjai könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt, 1898.

Iskola Alapítvány BCU Cluj-Napoca.